

Bijlage 1.

Informatie Wet taaleis en besluit taaltoets

De Eerste Kamer heeft op 17 maart 2015 ingestemd met het wetsvoorstel 'Wet taaleis WWB' (hierna: Wet taaleis). Dit wetsvoorstel is een uitvloeisel van een aantal afspraken uit het regeerakkoord 'Bruggen slaan'.

Met de Wet taaleis krijgt de gemeente de verplichting om van uitkeringsgerechtigden te verlangen dat zij actief werken aan hun taalvaardigheid. Zonder Nederlands te begrijpen en te spreken is het immers veel moeilijker om aan het werk te komen en daarmee uit de uitkering te komen.

Bovendien draagt kennis van de taal bij aan maatschappelijke participatie.

De Participatiewet kent een brede arbeids- en re-integratieverplichting. Gezien het belang van de beheersing van de Nederlandse taal voor arbeidsinschakeling is ervoor gekozen om de Participatiewet uit te breiden met een taaleis. Na artikel 18a in de Participatiewet wordt artikel 18b gevoegd. Dit artikel heet 'beheersing van de Nederlandse taal'.

Wat is het doel van de Wet taaleis?

Doel van de Wet taaleis is om de volgende vaardigheden in de Nederlandse taal op referentieniveau 1F te verwerven:

- Spreekvaardigheid;
- Luistervaardigheid;
- Gespreksvaardigheid;
- Schrijfvaardigheid;
- Leesvaardigheid.

Het niet voldoende beheersen van de Nederlandse taal is nadrukkelijk *géén* uitsluitingsgrond of toegangsvoorwaarde voor bijstand. De taaleis is alleen van toepassing, als er recht op uitkering bestaat en heeft betrekking op alle uitkeringsgerechtigden. De taaleis legt een inspanningsverplichting op. Voldoende is, dat de belanghebbende zich inspant om de Nederlandse taal voldoende machtig te worden.

Voor wie geldt de Wet taaleis?

De Wet taaleis geldt voor uitkeringsgerechtigden die:

- niet gedurende acht jaar Nederlandstalig onderwijs heeft gevolgd;
- geen diploma inburgering van de Wet inburgering kan overleggen; en
- geen ander document kan overleggen waaruit blijkt dat hij de vaardigheden in de Nederlandse taal beheerst.

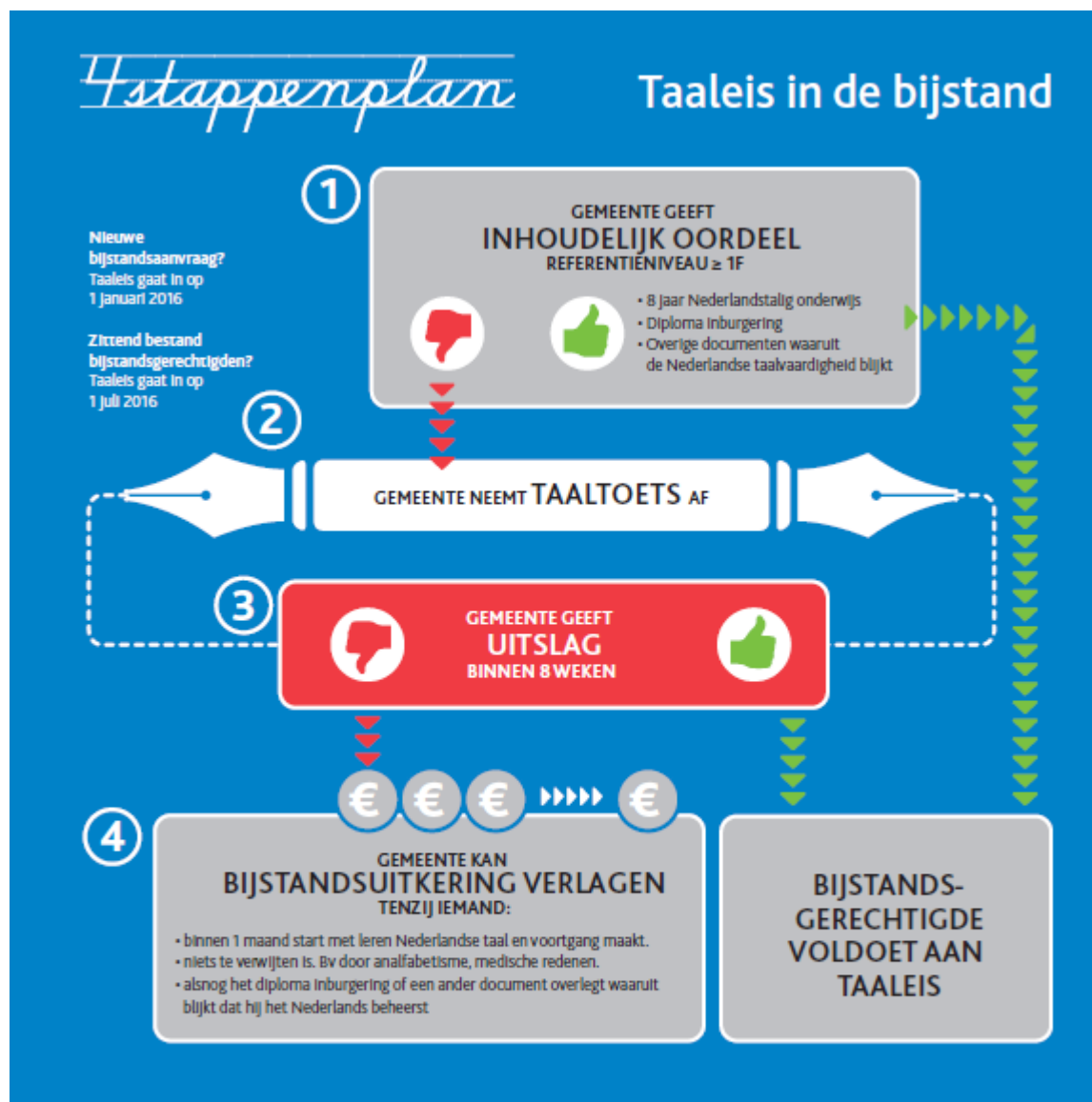
Wat betekent referentieniveau 1 F?

Referentieniveaus taal en rekenen zijn richtlijnen van de Rijksoverheid. Ze beschrijven wat leerlingen moeten kennen en kunnen tijdens hun schoolloopbaan op het gebied van Nederlandse taal en rekenen. Het referentiekader bestaat uit fundamentele niveaus en streefniveaus. Het fundamentele niveau (F-niveau) is de basis die zo veel mogelijk leerlingen moeten beheersen.

Niveau**onderwijs**

1 F	eindniveau basisonderwijs
2 F	eindniveau VMBO en MBO-1, MBO-2, MBO-3
3 F	eindniveau HAVO en MBO-4
4 F	eindniveau VWO

De Wet taaleis richt zich dus op uitkeringsgerechtigden met een taalniveau dat onder het niveau van groep 8 basisonderwijs ligt.

De Wet taaleis schematisch weergegeven

De taaltoets

De toets die de gemeente afneemt om te beoordelen of de vaardigheden in de Nederlandse taal voldoende door de betrokkene beheerst worden, zal moeten voldoen aan de regels die in het Besluit taaltoets Participatiewet zijn vastgelegd. Deze regels hebben in ieder geval betrekking te op de volgende punten:

- a. de in de toets op te nemen onderdelen en het taalniveau;
- b. de wijze van toetsing van de verschillende onderdelen;
- c. de wijze van beoordeling van de toets;
- d. de kwalificatie van degene die de toets beoordeelt;
- e. de omstandigheden waaronder de toets moet worden afgenomen.

De wijze van beoordeling van de toets, de kwalificatie van degene die de toets beoordeelt en de omstandigheden waaronder de toets moet worden afgenomen betekenen dat in de praktijk de toets niet door de gemeente zelf kan worden afgenomen.

Voor de beoordelaar is een didactische kwalificatie vereist op het gebied van Nederlands taalonderwijs op tenminste Hbo-niveau of een instelling die is erkend door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

De toets moet worden afgenomen in een afgesloten ruimte en onder zodanige omstandigheden dat rekening wordt gehouden met de individuele omstandigheden en aangepast aan de individuele mogelijkheden. Verder moeten er voorzorgsmaatregelen getroffen zijn om fraude te voorkomen.